

4.1.3.7 การสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่จำเป็นและมีความสำคัญ จะมีส่วนช่วยให้ชุมชนดังกล่าวประสบความสำเร็จในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและรวมถึงการได้รับรางวัลต่างๆทางด้านการท่องเที่ยว เป็นการสร้างความมั่นใจ สร้างกำลังใจให้กับคนในชุมชนและสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะอยู่ในรูปแบบของการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์, ความรู้การท่องเที่ยวโดยชุมชน, แนวทางการจัดการดำเนินงาน, การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน, การให้ความรู้ด้านการตลาดการท่องเที่ยว เป็นต้น

กลุ่มต่างๆที่มีบทบาทต่อการส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน (คู่มือเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2550) ได้แก่ สถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน สมาคมการท่องเที่ยว องค์กรในระดับท้องถิ่น เป็นต้น

การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่ดำเนินการการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นมีผลต่อชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวแบ่งเป็น 3 ประการดังนี้

1. การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญกับชุมชน เพราะเป็นที่ให้ความช่วยเหลือชุมชนตั้งแต่แรกเริ่ม ในการให้องค์ความรู้หรือให้การช่วยเหลือต่างๆ แบ่งตามองค์กร ดังนี้
 - สถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิชาการ ให้ความช่วยเหลืออบรมเรื่องของภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ การบริหารจัดการ เป็นผู้เข้ามาช่วยเหลือชุมชนในการทำงานวิจัย แก้ไขปัญหาของชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการทำวิจัย แล้วใช้งานวิจัยนั้นนำมาพัฒนาชุมชนในเรื่องต่างๆ จากตัวอย่างคำสัมภาษณ์

นอกจากจะปลูกป่า เรายังสอนภาษาอังกฤษ สอนคอมพิวเตอร์ให้กับเด็กๆในหมู่บ้าน เราจะติดต่อจากมหาวิทยาลัยต่างๆเข้ามาช่วยอบรมให้ซึ่งเค้ามีค่ายต่างๆ (อนุทิน เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์)

อยากให้อบรมเรื่องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การทำเว็บไซต์ เด็กสามารถทำได้ก็จะดี อยากให้มีคณาจารย์เด็ก ส่งเสริมเด็กท้องถิ่น (พิภพ บุญถนอม, สัมภาษณ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมาอบรมภาษา มหาวิทยาลัยเกริกเข้ามาวิจัยการใช้โฟมเปลี่ยนมาใช้ใบตอง ป้ายใหญ่มหาวิทยาลัยศิลปากรมาทำให้ สถาบันเหล่านี้มีความสำคัญมาก มีประโยชน์แก่ชุมชน (สมชาย เก่งงาน, สัมภาษณ์)

เรื่องอบรมยังไม่มีมา แต่ก็สำคัญเพราะว่าบางที่เราบริหารจัดการแบบผิดๆ อาจจะมาแนะนำวิธีการตามแนวคิด เราจะหวังการบริหารจัดการว่าวันนี้เราทำถูกหรือไม่ ชาติอะไรไป มาเติมเต็มตรงนี้ให้ดีขึ้น (กาญจนา สดศรี, สัมภาษณ์) สกว.และมศก.เป็นตัวเชื่อม และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นตัวสมองคอยวิจัยประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของที่นี่ มีพอช. วจส.ที่เข้ามาประเมินให้เราทำวิจัยในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่างๆ มีคณะมาวิจัยมีอาจารย์พนักศึกษามาทำวิจัย ถ้าสมมติว่าทางหมู่บ้านคิดแก้ไขปัญหาไม่ออก (เอกวัฒน์ มงคล, สัมภาษณ์)

- องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร ให้ความช่วยเหลือเรื่องการทำงานของชุมชน การให้ความรู้การพัฒนาชุมชน การอบรม การจัดหาทุน การเป็นพี่เลี้ยงชุมชนตั้งแต่แรกเริ่ม จัดตั้งดำเนินการท่องเที่ยวและให้การสนับสนุนจนกระทั่งปัจจุบัน จากตัวอย่างคำสัมภาษณ์

มีเอ็นจีโอบางกอกฟอรั่มที่ทำงานเกี่ยวกับชุมชน มาร่วมกับเราตั้งแต่เริ่มแรกเข้ามาสนับสนุน เป็นเรื่องของความรู้การรวมกลุ่ม การทำกองทุนต่างๆ (ชีวี สดใส, สัมภาษณ์)

มี UNDP เป็นพี่เลี้ยงเรื่องการท่องเที่ยว มีการประชุมสิ่งแวดล้อมที่องค์กรนี้จัด จะจัดประชุมกันทุกๆปี เราเป็นเครือข่ายกัน (สมศรี มีสุข, สัมภาษณ์)

มีมูลนิธิชุมชนไทยเข้ามาช่วย เป็นเอ็นจีโอ ของ สสส.เข้ามาทำเรื่องเมื่อนำอยู่ มูลนิธิเข้ามาช่วยให้ความคิด เป็นพี่เลี้ยงพาไปศึกษาดูงาน ร่วมสัมมนาให้ความรู้เรื่องการจัดการชุมชน แนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ (สุดา งามยิ่ง, สัมภาษณ์)

- องค์กรในระดับท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือเรื่องของการช่วยประชาสัมพันธ์ การทำเอกสารเผยแพร่ การได้รับงบประมาณจากหน่วยงานของท้องถิ่น เช่น อบจ. อบต. เทศบาล เป็นต้น การได้รับอุปกรณ์ในการจัดประชุม จากตัวอย่างคำสัมภาษณ์

อบต.เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง คือ หนึ่งเรื่องอาคารสถานที่ สองเจ้าหน้าที่ในการต้อนรับ สามการสนับสนุนโดยรวมการปรับภูมิทัศน์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทาง อบต.จะดูแลเรื่องความปลอดภัยเพราะมี รปภ. อบพร.ที่อยู่ในความดูแล (นิธิ ศรีสุข, สัมภาษณ์)

2. การได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่างๆเหล่านี้ มีความสำคัญพอสมควร เนื่องจากชุมชนนั้นไม่ทราบว่าติดต่อกับส่วนใดหรือองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือบ้าง ชุมชนไม่ทราบรายละเอียดขององค์กรต่างๆเหล่านี้ หรือการเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีทำให้ไม่ทราบข่าวสารการ

ช่วยเหลือต่างๆที่มีให้ชุมชน แต่ทางชุมชนให้ความสำคัญกับความช่วยเหลือจากองค์กรเหล่านี้ จากตัวอย่างคำสัมภาษณ์

ยังไม่มีเรื่องอบรมทางชุมชนยังไม่ได้ร้องขอ ไม่รู้ว่าจะไปร้องขอกับใคร
หน่วยงานตรงไหน อย่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สุพรรณบุรี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิตเราก็ยังไม่ได้ร้องขอ (นิธิ ศรีสุข, สัมภาษณ์)

จากสถาบันต่างๆ เราก็ไม่รู้จะให้เค้าไปช่วยเหลืออะไรเรา เรามีแต่ให้ความรู้
(พัฒนะ ไชโย, สัมภาษณ์)

3. ชุมชนเป็นผู้ที่เริ่มดำเนินการการท่เองในด้ำนต่างๆ การเข้ามาช่วยเหลือ
จากองค์กรเหล่านี้ทั้งสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน สมาคมการ
ท่เองท่ียว องค์กรในระดับท้องถิ่นไม่ได้มีความสำคัญมากนัก เนื่องจากเข้ามาไม่ต่อเนื่อง การมอง
เรื่องผลประโยชน์มากกว่าความยั่งยืนของชุมชน และเรื่องทีเข้ามาอบรมไม่ตรงกลุ่มเป้าหมายของ
ชุมชน ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน จากตัวอย่างคำสัมภาษณ์

ถ้าให้อบรมก็ต้องดูกิจกรรมทีอบรมให้ สถาบันการศึกษาน่าจะมีเข้ามา แต่น่าจะ
เป็นนวัตกรรมอะไรใหม่ๆไม่ใช่เดิมๆ (สุรางค์ ดีเลิศ, สัมภาษณ์)

ผมไม่แน่ใจเหมือนกันว่านักศึกษาในสถาบันต่างๆอาจมีความรู้ในเรื่องของ
ทฤษฎี แต่ว่าแนวทางการปฏิบัติของชุมชน บางครั้งอาจจะไม่ค่อยสัมพันธ์เท่าไร
(สมศักดิ์ ดีจริง, สัมภาษณ์)

เคยมีมาให้ความรู้เรื่องการมัตย์่อม การบริหารจัดการแต่มันไม่ต่อเนื่อง ถ้ามา
ต่อเนื่องก็ดี (อรชร สีดี, สัมภาษณ์)

มีก็ไม่ได้เป็นได้เป็นพาย เข้ามาท่ียวสองท่ียวก็จบ มีมาอบรมบ้างเล็กน้อยก็
กลับไป ชุมชนอาจจะไม่ได้อะไร (สนั่น โชคมหาศาล, สัมภาษณ์)

มีความสำคัญกับชุมชน มาก	มีความสำคัญพอสมควร	ไม่มีความสำคัญ
<ul style="list-style-type: none"> • อบรมภาษา • วิจัยประเมินจุดอ่อนจุดแข็ง • เป็นพี่เลี้ยงเรื่องการท่องเที่ยว • อาคารสถานที่ • การปรับภูมิทัศน์ 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ทราบหน่วยงานที่ติดต่อ • ยังไม่เคยมีการร้องขอ • ไม่มีความต้องการการช่วยเหลือ 	<ul style="list-style-type: none"> • ความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง • การอบรมที่ไม่ต่อเนื่องและจริงจัง

แผนภูมิที่ 4.9 ความสำคัญของการสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญกับชุมชนใน 3 ลักษณะคือ มีความสำคัญมากเพราะให้ความช่วยเหลือชุมชนตั้งแต่แรกเริ่ม มีความสำคัญพอสมควร และมีความสำคัญน้อย ตามเหตุผลที่แตกต่างกันของแต่ละชุมชน

4.1.3.8 เอกลักษณ์ ลักษณะวิถีชีวิตของชุมชน

ความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยวต่างๆที่ได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องของเอกลักษณ์ชุมชน ลักษณะวิถีชีวิตของชุมชน ลักษณะทางชาติพันธุ์ของคนในชุมชนที่ก่อให้เกิดความรักสามัคคีผูกพันกัน มีความคิดที่คล้ายกันไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวยังมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน เพราะความแตกต่างทางลักษณะภูมิประเทศของชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน พบว่าเอกลักษณ์ ลักษณะวิถีชีวิตของชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ชุมชนมีเอกลักษณ์ ลักษณะวิถีชีวิตของชุมชนเรื่องสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความเป็นธรรมชาติที่ค่อนข้างสมบูรณ์ของชุมชน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างและน่าสนใจมีสถานที่ท่องเที่ยวตั้งอยู่ในชุมชนเมือง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนที่เป็นรูปธรรมนักท่องเที่ยว

สามารถสัมผัสได้ วิถีชีวิตของชุมชนที่เป็นธรรมชาติ คนในชุมชนมีการดำเนินชีวิตตามลักษณะภูมิประเทศ เป็นต้น ตัวอย่างคำสัมภาษณ์

เราสร้างศูนย์ป่าที่มีบ้านเรือนติดกับชุมชน ที่นี้คนกับป่ากับสัตว์อยู่ด้วยกันได้ มีสัตว์ต่างๆที่เป็นสัตว์ท้องถิ่น มีวิถีชีวิตชุมชนที่น่ามาดูมาก บ้านคนอยู่ติดป่าชายเลน (อนันต์ ชัยสิทธิ, สัมภาษณ์)

จุดเด่นของที่นี่ คือธรรมชาติ ที่นี้คือชาวสวนการทำสวนก็เป็นวิถีชีวิตชาวสวน ชาวไร่จะไม่ใช่เป็นอย่างนี้ (ชีวี สดใส, สัมภาษณ์)

2. ชุมชนมีเอกลักษณ์ ลักษณะวิถีชีวิตของชุมชนเรื่องวัฒนธรรม ได้แก่ การเป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต สามารถเรียนรู้ศึกษาแลกเปลี่ยนกับคนในชุมชนได้ การดำเนินชีวิตของคนในชุมชนที่คงรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้อย่างมั่นคง การมีเอกลักษณ์ของชุมชนด้านชาติพันธุ์ ชุมชนเป็นชุมชนสองศาสนาที่สามารถดำเนินชีวิตร่วมกันได้ในชุมชนอย่างสงบสุข เป็นต้น จากตัวอย่างคำสัมภาษณ์

เราถือว่าเป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต ที่มีเสน่ห์ที่เดินได้.. จุดเด่นของเราก็คือเรื่องชาติพันธุ์ ซึ่งยังเป็นธรรมชาติและเป็นชุมชนที่มาเรียนรู้วัฒนธรรมได้อย่างแท้จริงและมาเห็นของจริงได้โดยที่ไม่ได้จัดฉาก (จรัส เงินดี, สัมภาษณ์)

เอกลักษณ์ที่ชัดเจนที่สุดคือภาษาพูด การแต่งกาย อาหารการกิน ประเพณี วัฒนธรรม ปัจจุบันสังเกตได้ทั้งหมด การแต่งกายก็ยังนุ่งผ้าถุงอยู่ (กนก ไทยงาม, สัมภาษณ์)

ที่นี่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน..มีการสาธิตการจักสาน ที่นี้สัมผัสได้ อยากเรียนรู้ชนมไทยเราทำวัตถุดิบให้ทั้งหมด โขลกนึ่งแบบพื้นบ้าน ทำด้วยมือทุกขั้นตอนแบบโบราณ เป็นเสน่ห์ (พิภพ บุญถนอม, สัมภาษณ์)

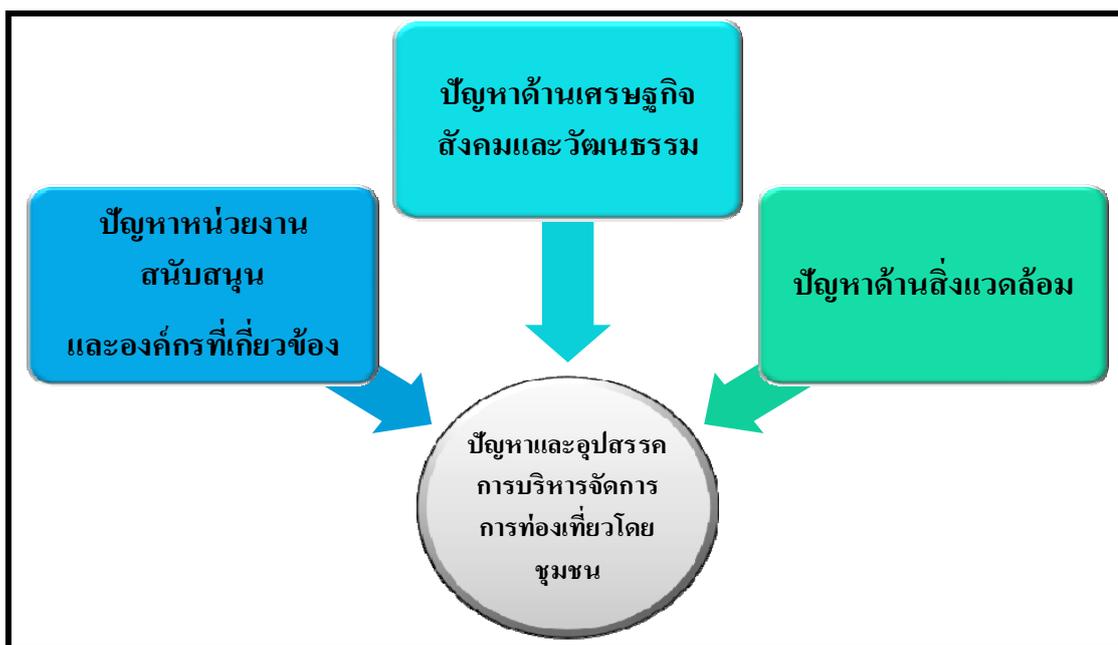
มีวัฒนธรรมที่แท้จริง วัฒนธรรมการพูด วัฒนธรรมการทอผ้า การกินอาหารก็เป็นอาหารของคนเหนือก็ผสมผสานกับภาคกลาง การแต่งกายก็คงไว้ แต่ประเพณีเราคงไว้เหมือนชาวเหนือโดยตลอด เช่น สลากภัต ก๋วยสลาก เมืองเหนือมีอะไรเรามีหมด (พัฒนะ ไชโย, สัมภาษณ์)

จุดเด่นของเราคงเรื่องการทอผ้า เราทำเกือบทุกบ้านเราทำจริงไม่ใช่แค่จัดโชว์ มันเป็นการทำจริงเป็นวิถีชีวิต (อรชร สีดี, สัมภาษณ์)

จากผลการศึกษาพบว่า เอกลักษณ์ วิถีชีวิตของชุมชนมี 2 ลักษณะ คือ เอกลักษณ์ เรื่องสิ่งแวดล้อม และเอกลักษณ์เรื่องวัฒนธรรม

4.1.4 ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคจากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน สามารถสรุปได้เป็นประเด็นดังนี้

แผนภูมิที่ 4.10 ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

4.1.4.1 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

1. การท่องเที่ยวโดยชุมชน มีลักษณะการท่องเที่ยวที่แบบเฉพาะทำให้การตลาดทำค่อนข้างยาก เพราะกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร ถ้านักท่องเที่ยวหรือผู้ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนไม่ใช่คนที่เข้าใจวิถีชีวิตหรือต้องการมาเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน จะไม่ค่อยเดินทางเที่ยวชม ไม่ค่อยให้ความสนใจ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ยังมีจำนวนน้อยสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเทศไทย

2. ความสำคัญของระดับการศึกษา ถ้าเปรียบเทียบความแตกต่างของชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท ชุมชนชนบทมีความหลากหลายทั้งเรื่องของอาชีพและการศึกษา ความยากจนในชุมชนชนบทอาจทำให้ไม่ได้เข้ารับการศึกษาศึกษาแค่ตามระดับภาคบังคับ หรือมีความจำเป็นที่ต้องประกอบอาชีพ ชุมชนเมืองมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีกว่า ระบบการศึกษาที่ดีกว่า การประชุมร่วมกันทำให้เข้าใจกันได้ง่าย แต่ในชุมชนชนบทอาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนการใช้ภาษาที่สร้าง

ความเข้าใจให้กับคนในชุมชน เนื่องจากการใช้ภาษาที่เป็นวิชาการหรือแบบทางการนั้นจะยากแก่การเข้าใจ แต่เรื่องการมีส่วนร่วมทำให้ความร่วมมือชุมชนชนบทการมีส่วนร่วมอย่างดี ไม่ค่อยมีเสียงงานว่างงานนี้ของใคร ให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างยินดี เนื่องจากชุมชนชนบทมีลักษณะระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพที่คล้ายๆกันต่างจากชุมชนเมืองที่จะมีการตั้งคำถามว่างานใครของใคร งานอะไรจะให้ความร่วมมือหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะพิจารณา เนื่องจากความหลากหลายทางอาชีพและการศึกษาของคนในชุมชน นอกจากนี้เรื่องความมีน้ำใจของคนในชุมชนชนบทเป็นข้อได้เปรียบชุมชนเมือง การส่งเสริมเรื่องความรู้ การอบรมต่างๆ ชุมชนชนบทตอบรับแทบทุกอย่างต่างจากชุมชนเมืองที่มีกลุ่มคนมีการศึกษาและมีความหลากหลายทางอาชีพจะไม่ค่อยให้ความสนใจ ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องการอบรมต่างๆ เนื่องจากมีมุมมองว่าตนเองมีความรู้ที่มากพออยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องรับความรู้ใดเพิ่มเติมหรือการไม่มีเวลาที่จะไปรับการอบรมต่างๆ เนื่องจากภารกิจงานประจำ

3. สถาบันการศึกษาบางแห่งที่ฐานะทางการเงินของนักศึกษาอยู่ในระดับดีถึงดีมาก หรือหน่วยงานที่เข้ามาศึกษาดูงานที่มีงบประมาณสำหรับการศึกษาดูงานจำนวนมาก ไม่คำนึงถึงการกระจายรายได้ให้ชุมชน พยายามหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายในการดูงานหรือการท่องเที่ยวด้วยวิธีการขอการสนับสนุนจากชุมชนแบบให้เปล่าหรือการต่อรองราคาของผู้ประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยว ไม่ได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรม ผู้ศึกษาดูงานไม่มีจิตสำนึกเรื่องการกระจายให้ชุมชน หน่วยงานที่ศึกษาดูงานพยายามประหยัดอย่างมากที่สุดโดยไม่คำนึงถึงราคามาตรฐานที่ชุมชนแข็งแรงไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีปัญหาการผัดนัด การยกเลิกนัดอย่างกะทันหันของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ชุมชนประสบปัญหาเป็นประจำเพราะความไม่รับผิดชอบของนักท่องเที่ยว แตกต่างจากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ไม่เคยสร้างปัญหาการผัดนัดกับชุมชน นักท่องเที่ยวไม่คำนึงถึงการเสียสละเวลาเพื่อบริการของคนในชุมชนที่เตรียมมาต้อนรับหรือบริการด้านต่างๆ ค่าใช้จ่ายของอาหารการกินต่างๆที่ชุมชนต้องจัดเตรียมไว้ต้อนรับ ค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้นล่วงหน้าชุมชนต้องเป็นผู้รับผิดชอบจากการผัดนัดความไม่รับผิดชอบของนักท่องเที่ยว

4. การถูกปลูกฝังทางความคิดของคนในชุมชนที่มีทัศนคติเรื่องของการทำบุญให้กับศาสนสถานดีกว่าการทำบุญด้วยการให้ความรู้กับสังคม การสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชนหรือการขอความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งสร้างความรู้ของชุมชนด้วยการบริจาคเงิน จึงเป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการได้ยากยิ่ง คนในชุมชนไม่เห็นความสำคัญเรื่องการสร้างสาธารณประโยชน์ให้ส่วนรวม ไม่เข้าใจประโยชน์ของพิพิธภัณฑ์ว่ามีประโยชน์อย่างไรหรือการท่องเที่ยวว่ามีประโยชน์

อย่างไรกับชุมชน ถ้าชุมชนมีแหล่งดึงดูดใจหรือสถานที่ท่องเที่ยวจะสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้

4.1.4.2 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

1. ปัญหาขยะในลำคลองที่มาจากชุมชนอื่นหรือมาจากการปล่อยน้ำเสียลงลำคลองจากโรงงาน ทำให้ชุมชนที่พยายามแก้ไขปัญหามลพิษของคลองที่ไหลผ่านชุมชนไม่ประสบความสำเร็จ บางชุมชนตั้งอยู่ริมคลองที่การขึ้นลงของน้ำในคลองส่งผลต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน เช่น เวล่าน้ำลงมีทั้งน้ำเสียจากโรงงานและขยะที่ลอยมาตามคลองจากชุมชนอื่น เวล่าน้ำขึ้นน้ำไหลย้อนขึ้นมาสู่ชุมชนก็มีขยะจากทะเลลอยเข้าสู่ลำคลอง ทำให้การพยายามรักษาความสะอาดของชุมชนเป็นไปได้ยาก ชุมชนมีการร่วมมือร่วมใจกันทำความสะอาดรักษาความสะอาดลำคลอง แต่ปัญหาขยะที่นอกเหนือการควบคุมของชุมชน ทำให้ชุมชนไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบเหล่านี้ได้

2. ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การปลูกฝังเรื่องสิ่งแวดล้อมต้องใช้ความเข้าใจใช้ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในชุมชน การทำความเข้าใจทั้งตำบลหรือทั้งพื้นที่บริเวณรอบแหล่งท่องเที่ยวยังมีอุปสรรค คนในชุมชนไม่เข้าใจว่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทำอะไร การประชาสัมพันธ์ความเข้าใจยังไม่เต็มที่มากนัก เนื่องจากภารกิจของคณะกรรมการชุมชนมีทั้งภารกิจส่วนตัวและงานส่วนร่วม ผู้นำหรือคณะกรรมการชุมชนทำได้ด้วยการพยายามหาแนวร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนไปเรื่อยๆ

3. ปัญหาขยะจากการท่องเที่ยวยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากคนในชุมชนมีการร่วมหุ้นเรื่องการท่องเที่ยว จึงต้องมีการร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนและได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวของชุมชน แต่ถ้าหากคนในชุมชนไม่มีหุ้นกับกิจการการท่องเที่ยวของชุมชน คนในชุมชนก็ไม่ให้ความร่วมมือรักษาสิ่งแวดล้อม

4. บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการตั้งกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนระยะแรกเริ่ม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องไปชักจูงให้มีการร่วมมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน คนในชุมชนส่วนใหญ่ที่ให้ความสนใจเรื่องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะให้ความร่วมมือมากขึ้นตามแต่ละคนไป มีปัญหาบ้างที่คนในชุมชนส่วนน้อยไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการใช้ระยะเวลาเพื่อได้รับการยอมรับจากคนในชุมชนเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พยายามทำความเข้าใจทีละขั้นตอน ค่อยๆหาแนวร่วมไปอย่างต่อเนื่อง

5. การมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่มากเกินไป ทำให้เกิดความแออัดของสถานที่ท่องเที่ยว ส่งผลกระทบกับสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนในอนาคต เนื่องจากการมีนักท่องเที่ยวมากเกินไปทำให้เกิดการบอกรับต่อปากต่อปากของผู้ที่เคยเดินทางมาเที่ยวในชุมชน ส่งผลให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวลดจำนวนลง รายได้ของคนในชุมชนลดลง นอกจากนี้ยังมีผลกระทบเรื่องขยะจากนักท่องเที่ยว การแก่งแย่งกันเรื่องที่ดิน การใช้บริการ การมีสินค้าจากภายนอกชุมชนที่ส่งผลต่อสินค้าของชุมชนขายได้ลดลง การแก่งแย่งของผู้ค้าขายในชุมชน จำนวนนักท่องเที่ยวที่มากเกินไป ส่งผลต่อสถาปัตยกรรมของชุมชน เช่น ตลาดโบราณที่มีอายุนับร้อยปี อาจรับน้ำหนักนักท่องเที่ยวจำนวนมากไม่ได้ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างของปัญหาที่เกิดจากการมีนักท่องเที่ยวมากเกินไปในชุมชน

4.1.4.3 ปัญหาหน่วยงานสนับสนุนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. พื้นที่ชุมชนถูกกว้านซื้อจากกลุ่มทุนเพื่อแปลงที่ดินไปเป็นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากที่ดินบริเวณปัจจุบันเป็นพื้นที่สวน พื้นที่ชุมชนเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางการเกษตรอย่างมากแต่ไม่ได้รับความสนใจจากภาครัฐ พื้นที่อุดมสมบูรณ์ต่างๆบริเวณรอบชุมชนถูกแปรเปลี่ยนเป็นพื้นที่สำหรับอยู่อาศัย เป็นการใช้อยู่อาศัย เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ผิดธรรมชาติทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เหมาะสมกับการเกษตร ซึ่งภาครัฐสามารถปกป้องพื้นที่อันมีค่าได้ด้วยการนำเงินภาษีมาซื้อเป็นของรัฐหรือการเข้ามาปกป้องชุมชนจากกลุ่มทุน แต่เรื่องดังกล่าวมีความเป็นไปได้ที่ค่อนข้างน้อยเพราะภาครัฐไม่เห็นความสำคัญ

2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งเรื่องของงบประมาณ เรื่องการประชาสัมพันธ์หรือการให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ ที่จำเป็นกับชุมชน เมื่อภาครัฐทราบว่าชุมชนที่ทำกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกิดจากตนเองน่าจะส่งเสริม สนับสนุน แต่ภาครัฐเพิ่งจะตื่นตัวจากการประกวดรางวัลชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวหรือรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ซึ่งก่อนหน้านี้ชุมชนจะได้รับรางวัลหรือมีชื่อเสียงไม่มีหน่วยงานใดมารองรับให้ความสำคัญ

3. เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาลหรือ อบต. องค์กรเหล่านี้ไม่เห็นความสำคัญเรื่องการท่องเที่ยวหรือเรื่องวัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่วนมากจะเน้นเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่างานด้านวัฒนธรรมประเพณี องค์กรดังกล่าวไม่ให้ความสำคัญงานด้านวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ดูแลหรือบริหารจัดการอยู่ ในระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยวด้วย แต่บางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เห็นความสำคัญเรื่องนี้ เช่น ผู้บริหารองค์กรไม่เห็นความสำคัญ ไม่มีกร

กล่าวถึงเรื่องของการท่องเที่ยวหรือวัฒนธรรมของชุมชนในนโยบายขององค์กร การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในชุมชนไม่สามารถเกิดขึ้นหรือไม่ได้รับการสนับสนุน รวมถึงการมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมแต่เจ้าหน้าที่เหล่านั้นไม่ให้ความสำคัญเรื่องของการท่องเที่ยวหรือวัฒนธรรมของชุมชน

4. การเป็นพื้นที่ทับซ้อนของชุมชน เนื่องจากการตั้งถิ่นฐานของชุมชนนั้นมีมานานก่อนการประกาศพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หลังจากการประกาศใช้ พรบ.อุทยานแห่งชาติ ส่งผลกระทบต่อชุมชนต้องเป็นพื้นที่อยู่ภายใต้การดูแลของอุทยานแห่งชาติ ชุมชนได้รับผลกระทบเรื่องการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตตามแบบเดิมที่บรรพบุรุษเคยดำเนินมาไม่สามารถปฏิบัติได้ เช่น การเก็บของป่าหรือการใช้ไม้จากป่าไม่สามารถทำได้เป็นอย่างดี การดำเนินการหลายอย่างในชีวิตประจำวันต้องมีการได้รับอนุญาตหรือการตรวจสอบจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงลักษณะการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องระมัดระวังเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมาก เพราะเป็นเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

5. การอบรมให้ความรู้เรื่องต่างๆของสถาบันการศึกษา มีการให้การช่วยเหลือที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีการจัดการอบรมที่เป็นระยะหรือช่วงเวลาที่เหมาะสมให้เกิดการต่อเนื่องและพัฒนาต่อยอดได้จริง ชุมชนไม่ได้รับประโยชน์จากการอบรม ไม่มีการติดตามผลการอบรมหรือการประเมินผลการอบรมว่ามีนำไปใช้หรือสามารถใช้ได้จริงกับชุมชนหรือไม่ ทำให้การอบรมที่ได้รับมากับชุมชนไม่เกิดประโยชน์ สูญเสียทั้งเวลาและงบประมาณ

6. การไม่ทราบถึงหน่วยงานหรือองค์กรที่ส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือด้านการให้ความรู้ การอบรมต่างๆ แก่ชุมชน การเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตทำให้ชุมชนไม่ทราบเรื่องการอบรมต่างๆที่มีองค์กรที่คอยให้ความช่วยเหลือจัดการอบรม เกิดการสูญเสียโอกาสนั้นๆไป และบางชุมชนไม่ทราบว่าควรจะไปติดต่อหน่วยงานใด ส่วนงานใดหรือองค์กรใดที่สามารถให้ความช่วยเหลือชุมชนในเรื่องที่ชุมชนต้องการได้บ้าง

7. เอกสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการ เนื่องจากชุมชนท่องเที่ยวบางชุมชนไม่ได้รับงบประมาณที่ส่งเสริมเรื่องดังกล่าว เอกสารแผ่นพับเป็นสิ่งที่จำเป็นกับชุมชนเนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนมากต้องการเก็บไว้เพื่อการติดต่อครั้งถัดไป เป็นการช่วยประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนหรือเก็บไว้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษา และชุมชนบางชุมชนไม่มีรายได้หรืองบประมาณส่วนตัวที่สามารถดำเนินการได้

8. การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ถูกวิธี เช่น การส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวหรือองค์กร ห้างร้าน บริษัทต่างๆ ปลูกป่าชายเลน แต่มีการใช้ต้นไม้ที่นำไป

ปลูกไม่เหมาะสมกับป่าชายเลน ไม่ทราบวิธีการปลูกต้นไม้สำหรับป่าชายเลนที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่มีการวางแผนสำหรับการปลูกป่าที่ต้องทำเป็นแผนระยะยาว รวมทั้งการไม่มีวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่เข้าใจการพัฒนาการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวนำมาพัฒนาสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน การทำงานที่เห็นแก่ประโยชน์จากงบประมาณมากกว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างแท้จริง

9. ความไม่เข้าใจหลักการการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ชุมชนต้องเป็นผู้จัดการด้วยชุมชนเอง ทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยว อาหาร ที่พัก โปรแกรมการนำเที่ยวชุมชน ความเข้าใจผิดที่ไม่สมควรเกิดขึ้นโดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านการท่องเที่ยว อาจารย์ผู้นำคณะนักศึกษาเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชน ซึ่งความเป็นจริงต้องดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวตามที่ชุมชนวางโปรแกรมไว้ให้ แต่กลับกลายเป็นให้ชุมชนปรับเปลี่ยนโปรแกรมการท่องเที่ยวตามใจตนเอง เป็นความเข้าใจที่ผิดพลาดเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างมากกับการเรียนการสอนของอาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอนด้านการท่องเที่ยวที่นำคณะนักศึกษามาดูงานในชุมชน

10. การทำงานของหน่วยงานภาครัฐที่นำวัฒนธรรมของชุมชนมาใช้ผิดวิธี ต้องการดำเนินงานเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองหรือหน่วยงานแต่ไม่คำนึงถึงความเสียหายทางเอกลักษณ์และประเพณีที่ถูกต้องดั้งเดิมของชุมชน การส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่กำหนดกิจกรรมขึ้นมาด้วยตนเองจากหน่วยงานรัฐ ให้ชุมชนปฏิบัติตามโดยไม่คำนึงถึงลักษณะการปฏิบัติที่ถูกต้องตามประเพณีที่แท้จริง เช่น ชุมชนมอญที่มีประเพณีสงกรานต์ที่การปฏิบัติต้องดำเนินตามแบบแผนประเพณีที่ถูกต้อง ประเพณีสงกรานต์ที่ต้องปฏิบัติตามช่วงเวลาที่ถูกต้อง แต่หน่วยงานที่เข้าไปส่งเสริมจัดกิจกรรมมีการจัดรูปแบบงานที่ผิดเพี้ยน ไม่คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนทั้งสิ้น เกิดผลกระทบต่อวัฒนธรรมชุมชนอย่างมาก

ปัญหาต่างๆดังกล่าวข้างต้น เป็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งหลายชุมชนประสบปัญหาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือบางชุมชนมีปัญหาจากการท่องเที่ยวที่แตกต่างจากชุมชนท่องเที่ยวอื่นๆ เนื่องจากลักษณะของพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยว

4.2 ข้อมูลจากการใช้เครื่องมือแบบสอบถาม

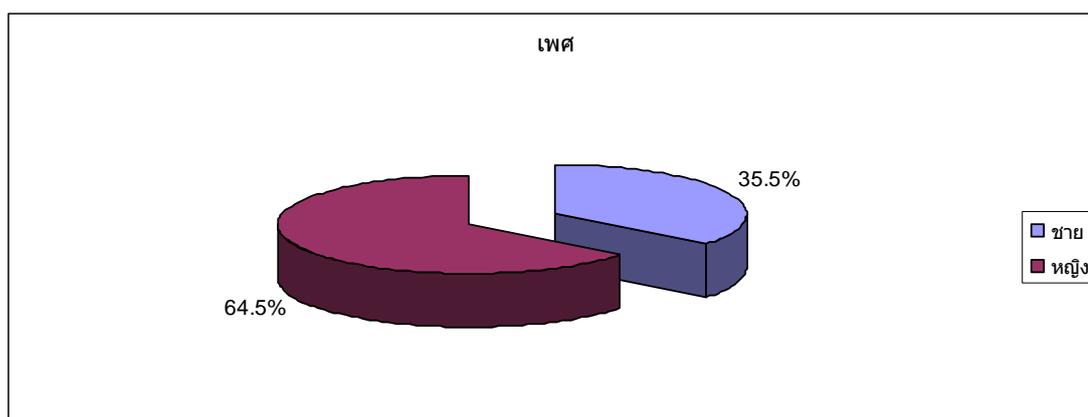
ข้อมูลผลการศึกษาจากการใช้เครื่องมือแบบสอบถาม คนในชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ข้อมูลทางสถิติทัศนคติของชุมชน เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อชุมชนที่ทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จเป็นชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวทั้งหมด 7 ปัจจัย ได้แก่ การดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง, ความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยว, ศักยภาพในการบริหารและจัดการแหล่งท่องเที่ยว, ปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุ, การลงทุนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรของท้องถิ่น, การสนับสนุนด้านนโยบายการท่องเที่ยวทั้งระดับชาติและภูมิภาค และการสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง
- ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

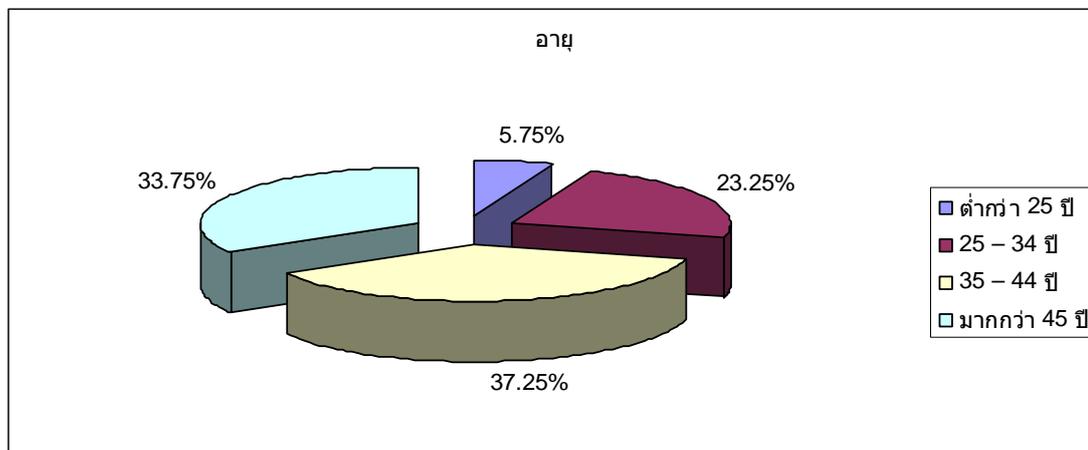
แผนภูมิที่ 4.11

จำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศ

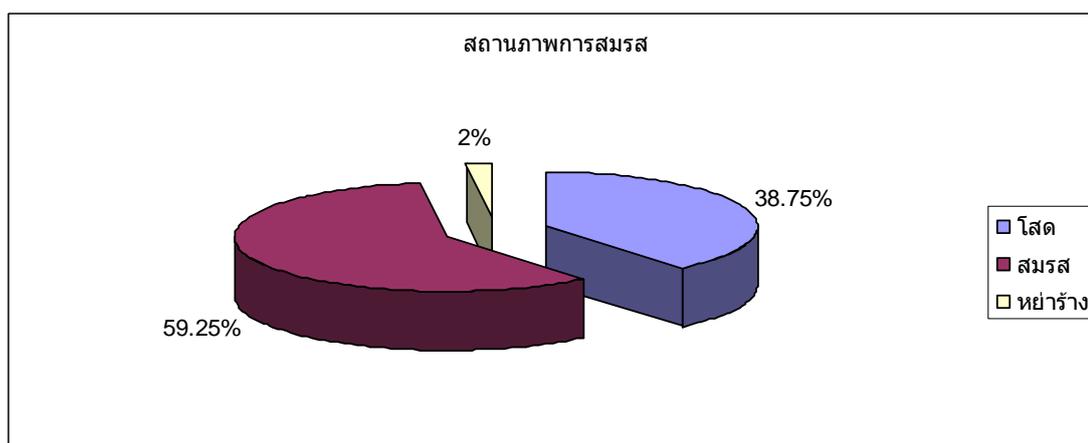
เพศของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าเป็นเพศชายจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 และเป็นเพศหญิงจำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50

แผนภูมิที่ 4.12
จำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุ

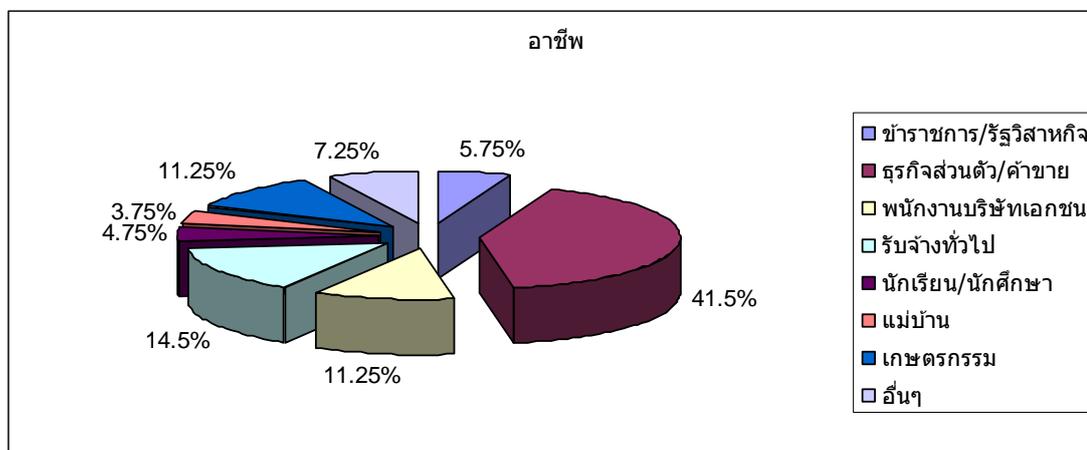
อายุของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่คืออายุ 35 - 44 ปีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25 รองลงมาอายุมากกว่า 45 ปีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 และน้อยที่สุดอายุต่ำกว่า 25 ปีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75

แผนภูมิที่ 4.13
จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพสมรส

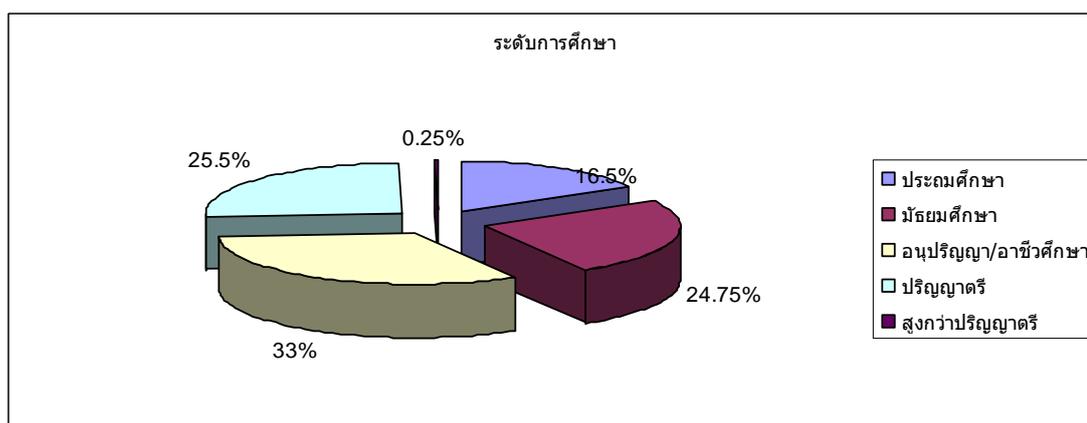
สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่คือสถานภาพสมรสจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25 รองลงมาสถานภาพโสดจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 และน้อยที่สุดสถานภาพหย่าร้างจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

แผนภูมิที่ 4.14
จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาชีพ

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่คืออาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมารับจ้างทั่วไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 และน้อยที่สุดแม่บ้าน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75

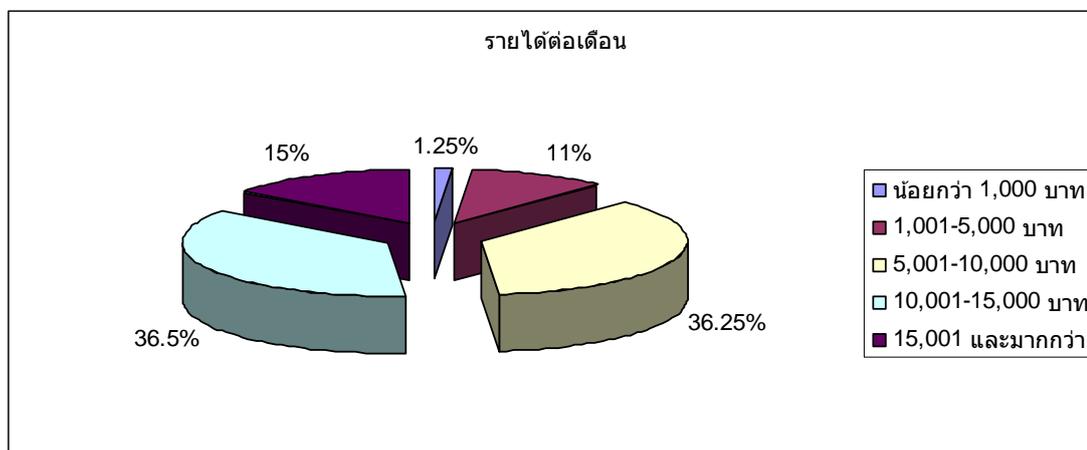
แผนภูมิที่ 4.15
จำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่คือระดับการศึกษาอนุปริญญา/อาชีวศึกษา จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมาปริญญาตรี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และน้อยที่สุดสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

แผนภูมิที่ 4.16

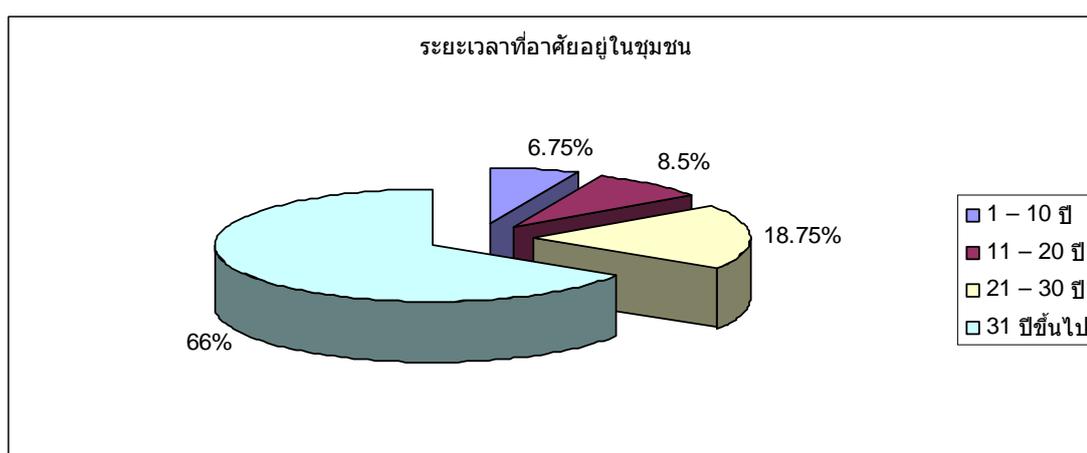
จำนวนและร้อยละจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่คือรายได้ 10,001-15,000 บาทจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมารายได้ 5,001-10,000 บาทจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 และน้อยที่สุดรายได้น้อยกว่า 1,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25

แผนภูมิที่ 4.17

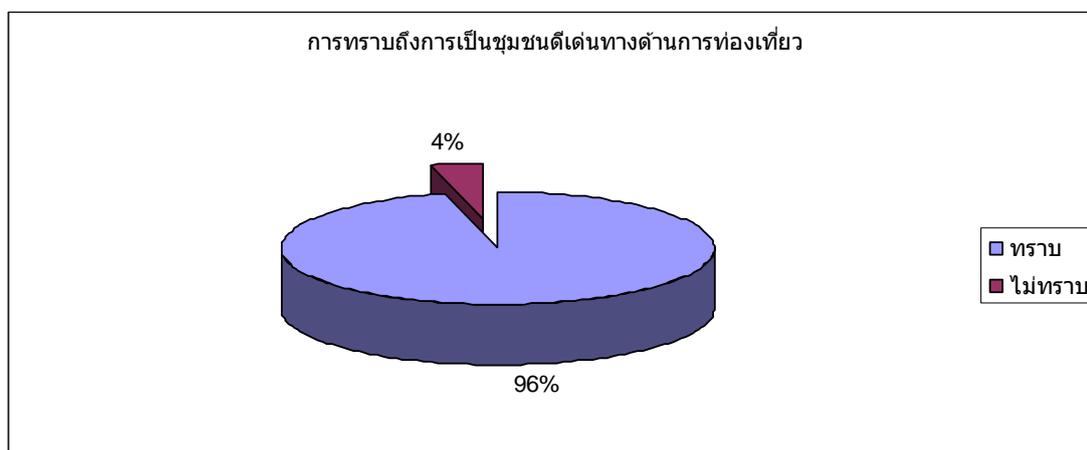
จำนวนและร้อยละจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่คือระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 31 ปีขึ้นไปจำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 รองลงมาระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 21-30 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และน้อยที่สุดระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 1-10 ปีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75

แผนภูมิที่ 4.18

จำนวนและร้อยละจำแนกตามการทราบถึงการเป็นชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว

การทราบถึงการเป็นชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าทราบว่าชุมชนตนเองเป็นชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวจำนวน 384 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 ไม่ทราบว่าชุมชนตนเองเป็นชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

4.2.2 ข้อมูลทางสถิติทัศนคติของชุมชน

ตารางที่ 4.1

ระดับความสำคัญของการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
1.ชุมชน มีความเป็นอยู่เรียบง่าย พึ่งพาตนเองได้	3.35	.886	ปานกลาง
2.มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและพัฒนาชุมชน	3.50	.772	ปานกลาง
3.ชุมชนประชุมร่วมกันเรื่องผลกระทบจากการ ท่องเที่ยว	2.97	1.079	น้อย
4.มีการจัดตั้งชมรมเพื่อทำกิจกรรมของส่วนรวม	3.43	.819	ปานกลาง

5.มีความสามารถในการรักษาทรัพยากร ของท้องถิ่นด้วยตนเอง	3.40	1.021	ปานกลาง
รวม	3.33	.915	ปานกลาง

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับเรื่องชุมชนดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.33 แสดงถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชน มีความสำคัญในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็น การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาชุมชนมากที่สุด รองลงมา การจัดตั้งชมรมเพื่อทำกิจกรรมของส่วนรวม และน้อยที่สุด ชุมชนประชุมร่วมกันเรื่องผลกระทบจากการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.2

ระดับความสำคัญของความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวกับชุมชน

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
1.สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การท่องเที่ยวของชุมชน	3.88	.789	มาก
2.มีผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับของชุมชน	4.09	.870	มาก
3.มีเวทีชุมชน หรือเวทีชาวบ้าน	3.78	.800	มาก
4.มีความภูมิใจในความเป็นตัวตนของท้องถิ่น	3.91	.972	มาก
5.ชุมชนไม่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเพื่อสนอง ต่อการท่องเที่ยว	3.68	1.085	มาก
6.มีกิจกรรมเคลื่อนไหวเพื่อรักษาสิทธิ ประโยชน์ของชุมชน	3.65	.951	มาก
รวม	3.83	.911	มาก

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับเรื่องความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.83 แสดงถึงความสำคัญของความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนมีความสำคัญในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ให้

ความสำคัญกับประเด็น มีผู้นำที่เข้มแข็งเป็นที่ยอมรับของชุมชนมากที่สุด รองลงมา มีความภูมิใจในความเป็นตัวตนของท้องถิ่น และน้อยที่สุด มีกิจกรรมเคลื่อนไหวเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของชุมชน

ตารางที่ 4.3

ระดับความสำคัญของศักยภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับชุมชน

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
1. มีการสร้างคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาร่วมพัฒนาชุมชน สืบสานภูมิปัญญาชุมชน	3.97	.889	มาก
2. ประชาชนในชุมชนได้รับผลประโยชน์ จากการท่องเที่ยวอย่างเท่าเทียมกัน	3.78	.771	มาก
3. มีการกำหนดกฎระเบียบสำหรับนักท่องเที่ยว	3.15	1.193	ปานกลาง
4. มีแหล่งบริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว สามารถติดต่อกับชุมชนได้	3.62	1.127	มาก
5. มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับชุมชน หรือแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ	3.71	.942	มาก
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินที่ชัดเจน	3.62	.792	มาก
รวม	3.64	.952	มาก

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับเรื่องศักยภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.64 แสดงถึงความสำคัญของศักยภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนมีความสำคัญในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็น มีการสร้างคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาร่วมพัฒนาชุมชน สืบสานภูมิปัญญาชุมชนมากที่สุด รองลงมา ประชาชนในชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเท่าเทียมกัน และน้อยที่สุด มีการกำหนดกฎระเบียบสำหรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.4

ระดับความสำคัญของปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุลกับชุมชน

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับการรองรับนักท่องเที่ยว	3.70	.899	มาก
2. มีการคมนาคมที่สามารถเข้าถึงชุมชนสภาพเส้นทางมีความปลอดภัย	3.57	.867	มาก
3. กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้มาเยือนได้	3.42	1.100	ปานกลาง
รวม	3.56	.955	มาก

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับเรื่องปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.56 แสดงถึงความสำคัญของปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุลที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนมีความสำคัญในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็น มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับการรองรับนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา มีการคมนาคมที่สามารถเข้าถึงชุมชน สภาพเส้นทางมีความปลอดภัย และน้อยที่สุด กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้มาเยือนได้

ตารางที่ 4.5

ระดับความสำคัญของการลงทุนในการอนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่นกับชุมชน

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
1. การนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาใช้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชน	3.78	.846	มาก
2. ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชน	3.67	.848	มาก
3. มีการจัดตั้งชมรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.46	.721	ปานกลาง
รวม	3.63	.805	มาก

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับเรื่องการลงทุนในการอนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่นค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.63 แสดงถึงความสำคัญของการลงทุนในการอนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่นที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนมีความสำคัญในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็น การนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาใช้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนมากที่สุด รองลงมา ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชน และน้อยที่สุด มีการจัดตั้งชมรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.6

ระดับความสำคัญของการสนับสนุนด้านนโยบายการท่องเที่ยวทั้งระดับชาติและภูมิภาคกับชุมชน

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
1.การสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากภาครัฐ	3.45	.924	ปานกลาง
2.การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องการวางแผนการพัฒนาชุมชน	3.48	.816	ปานกลาง
3.การนำนโยบายการท่องเที่ยวของภาครัฐมาเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน	3.30	.862	ปานกลาง
รวม	3.41	.867	ปานกลาง

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับเรื่องการสนับสนุนด้านนโยบายการท่องเที่ยวทั้งระดับชาติและภูมิภาคค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.41 แสดงถึงความสำคัญของการสนับสนุนด้านนโยบายการท่องเที่ยวทั้งระดับชาติและภูมิภาคที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนมีความสำคัญในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็น การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องการวางแผนการพัฒนาชุมชนมากที่สุด รองลงมา การสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากภาครัฐ และน้อยที่สุด การนำนโยบายการท่องเที่ยวของภาครัฐมาเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน

ตารางที่ 4.7

ระดับความสำคัญของการสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
1.การสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา เช่น การให้ความรู้แก่ชุมชนเรื่องการอนุรักษ์ การจัดการ การตลาด เป็นต้น	3.31	1.020	ปานกลาง
2.การสนับสนุนจากองค์กรด้านการท่องเที่ยว	3.57	.912	มาก
3.อบต.หรือเทศบาลมีบทบาทและสำคัญ กับการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน	3.35	1.049	ปานกลาง
รวม	3.41	.993	ปานกลาง

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับเรื่องการสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.41 แสดงถึงความสำคัญของการสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนมีความสำคัญในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็น การสนับสนุนจากองค์กรด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา อบต.หรือเทศบาลมีบทบาทและสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน และน้อยที่สุด การสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา

ตารางที่ 4.8

ระดับความสำคัญของปัจจัยกับชุมชน

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
ความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.83	.911	มาก
ศักยภาพในการบริหารและจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.64	.952	มาก
การลงทุนในการอนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่น	3.63	.805	มาก
ปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุล	3.56	.955	มาก
การสนับสนุนด้านนโยบายการท่องเที่ยว ทั้งระดับชาติและภูมิภาค	3.41	.867	ปานกลาง

การสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง	3.41	.993	ปานกลาง
การดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	3.33	.915	ปานกลาง

จากค่าเฉลี่ยรวมประเด็นความคิดเห็นทั้ง 7 ปัจจัย สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยจากการสำรวจทัศนคติชุมชน โดยปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมาก คือ ความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยว รองลงมาคือศักยภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาการลงทุนในการอนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่น และปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุล ปัจจัยที่มีความสำคัญระดับปานกลาง คือ การสนับสนุนด้านนโยบายการท่องเที่ยวทั้งระดับชาติและภูมิภาค รองลงมาการสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยโดยแบบสอบถามสำรวจทัศนคติของชุมชน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากชุมชน สามารถสรุปได้ดังนี้

4.2.3.1 จุดเด่นของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเป็นชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

- เอกอัครราชทูตแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่แตกต่างและธรรมชาติที่สมบูรณ์

- เอกอัครราชทูตทางชาติพันธุ์ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรมของชุมชน

- ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร สินค้าชุมชนสร้างชื่อเสียงให้ชุมชน และชุมชนมีที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบทหรือโฮมสเตย์

- ชุมชนเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP VILLAGE CHAMPION

- ชุมชนมีผู้นำที่เข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนพึ่งพาตนเองได้

4.2.3.2 สาเหตุที่ทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จได้เป็นชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

- ความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน หรือคณะกรรมการช่วยกันดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาชุมชน
- คนในชุมชนร่วมทำกิจกรรมการท่องเที่ยว มีส่วนร่วมบริการที่พัก มีการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน และมีส่วนร่วมได้รับรายได้จากการท่องเที่ยว
- คนในชุมชนมีความสามัคคี ชุมชนเข้มแข็ง ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง มีผู้นำที่ดี มีการร่วมหุ้นในชุมชน ความสมานฉันท์ในชุมชน
- เอกลักษณะทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของชุมชน
- เอกลักษณะของสถานที่ชุมชน สถาปัตยกรรม บ้านเรือนไทย ความเป็นธรรมชาติของชุมชนและวิถีชีวิตของชุมชนที่เรียบง่าย ลักษณะของคนในชุมชนที่มีอัธยาศัยไมตรี
- ชุมชนมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลบริหารจัดการ ชุมชนมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบของชุมชน มีผู้บริหารจัดการและคณะกรรมการบริหารจัดการที่ดี
- ชุมชนเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP VILLAGE CHAMPION

4.2.3.3 ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในชุมชน

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

- ชุมชนเผชิญปัญหาขยะจากการท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
- ปัญหาเสียงดังรบกวนคนในชุมชนจากนักท่องเที่ยว เนื่องจากคนในชุมชนบางส่วนต้องการความเป็นส่วนตัว
- ปัญหาสถานที่จอดรถไม่เพียงพอรองรับนักท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวมีปริมาณมากเกินไปจนเกิดความแออัดในสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชน
- คนในชุมชนบางส่วนเปลี่ยนอาชีพหลักหันมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แต่เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนที่เปลี่ยนอาชีพมาทำการท่องเที่ยวมีรายได้ลดลง จนต้องเกิดเปลี่ยนอาชีพใหม่อีกครั้งเนื่องจากไม่สามารถยึดอาชีพจากการท่องเที่ยวเป็นหลักได้
- ปัญหามลภาวะฝุ่นละอองจากถนน เนื่องจากการขั้บรถเข้าออกของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในชุมชน

4.2.3.4 ความต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

- ชุมชนต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติใหม่เพิ่มขึ้นในชุมชน เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้ชุมชน
- ชุมชนต้องการมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นและหลากหลาย ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวและเชิญชวนให้หน่วยงานต่างๆ ให้มาศึกษาดูงาน
- ชุมชนต้องการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยว เช่น ปรับปรุงพัฒนาถนน เพิ่มพื้นที่ขายของในชุมชน เพิ่มพื้นที่จอดรถ เป็นต้น
- ชุมชนต้องการสร้างป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเป็นที่รู้จักมากกว่าเดิม และมีสื่อประชาสัมพันธ์เป็นของตนเอง
- ชุมชนใส่ใจเรื่องความสะอาดของชุมชน การรักษาสีสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้คงอยู่ตลอดไป
- ชุมชนต้องการรักษาความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้อยู่คู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับชุมชน คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวของชุมชนมากขึ้น

สรุป

จากการศึกษาวิจัย ผลการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชน สามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้ ประเด็นแรกโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนพบว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยวมี 4 ลักษณะ คือ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และที่พักรีสอร์ทวัฒนธรรมชนบท ประเด็นที่สองโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนพบว่าจุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีหลายสาเหตุ ได้แก่ ความต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชุมชน ต้องการเผยแพร่ให้คนภายนอกได้รับรู้ ชุมชนมีพื้นฐานจากการวิจัยและนำมาใช้กับชุมชน ภาครัฐเข้ามาแนะนำช่วยเหลือรวมทั้งชุมชนต้องการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้ชุมชน ประเด็นที่สามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนพบว่าปัจจัยด้านต่างๆที่ทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จประกอบด้วยปัจจัยของ ททท. ทั้งสี่ปัจจัย คือ การดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ศักยภาพในการบริหารจัดการ และปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุลงบ ปัจจัยจากการศึกษาเอกสารวิชาการทั้งสามปัจจัย คือ การลงทุน

ในการอนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่น การสนับสนุนนโยบายด้านการท่องเที่ยวทั้งระดับชาติและภูมิภาค และการสนับสนุนจากองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีปัจจัยที่ค้นพบจากการศึกษาวิจัยทั้งการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม คือ เรื่องเอกลักษณ์ ลักษณะวิถีชีวิตของชุมชน และประเด็นที่สืบเนื่องจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนพบว่า ปัญหา อุปสรรคการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วยปัญหาต่างๆ คือ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และปัญหาด้านหน่วยงานที่สนับสนุนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ส่วนแรก คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อาทิเช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น ส่วนที่สอง คือ ข้อมูลการสำรวจทัศนคติซึ่งสามารถสรุประดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ได้ดังนี้ ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมาก คือ ความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ศักยภาพในการบริหารและจัดการแหล่งท่องเที่ยว การลงทุนในการอนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่น และปัจจัยพื้นฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสมดุลงบ ปัจจัยที่มีความสำคัญระดับปานกลาง คือ การสนับสนุนด้านนโยบายการท่องเที่ยวทั้งระดับชาติและภูมิภาค การสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนที่สามจากการใช้เครื่องมือแบบสอบถาม คือ ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งมีความหลากหลายแตกต่างกันตามความเห็นของคนในชุมชน ได้แก่ จุดเด่นของชุมชน อาทิเช่น เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สาเหตุที่ทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จ อาทิเช่น ความเข้มแข็งในชุมชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวของคนในชุมชน ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในชุมชน อาทิเช่น ขยะ น้ำเสีย ความแออัดของสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งความต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน อาทิเช่น การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อประชาสัมพันธ์ เป็นต้น